

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului
nr. 697/2017 cu privire la organizarea și funcționarea
Ministerului Afacerilor Externe

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 697/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe a fost elaborat de Ministerul Afacerilor Externe (<i>în continuare - MAE</i>).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
I. Proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 697/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe (<i>în continuare - proiectul</i>) a fost elaborat în temeiul obligațiilor asumate de Republica Moldova față de Uniunea Europeană, care vizează alinierea legislației naționale la cea europeană, reflectate în blocul „Asistența umanitară” din cadrul Capitolului 30 – Relații externe al Matricei sesiunii de screening explicativ cu Republica Moldova. De asemenea, proiectul respectă recomandările Comisiei Europene din Capitolul 30 al Raportului pe 2023 privind Republica Moldova, referitoare la stabilirea unui cadru juridic pentru cooperarea internațională, dezvoltarea și asistența umanitară pentru țările din afara UE, în conformitate cu politicile și principiile Uniunii Europene. În acest sens, MAE este direct responsabil de transpunerea următoarelor acte: - Regulamentul (CE) nr. 1257/96 al Consiliului din 20 iunie 1996 privind ajutorul umanitar; - Declarația comună a Consiliului și reprezentanților guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului, a Parlamentului European și a Comisiei Europene (2008/C 25/01) privind ajutorul umanitar; - Convenția cu privire la asistența alimentară. Conform Planului Național de Acțiuni pentru Aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2024 – 2027, MAE are responsabilitatea de a elabora cadrul normativ necesar transpunerii Regulamentului (CE) nr. 1257/96 privind ajutorul umanitar, iar acest proiect are ca scop reglementarea acestei competențe funcționale. Proiectul este aliniat cu obiectivele strategice ale Guvernului, stabilite în Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 315/2022. Strategia definește direcțiile de dezvoltare ale țării, adaptând prioritățile, obiectivele, indicatorii și țintele angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova la specificul național, în special Obiectivul general 9, „Promovarea unei societăți pașnice și sigure,” și prioritatea „Dezvoltarea capacităților și instrumentelor de furnizare a securității la nivel național și regional pentru gestionarea situațiilor de criză și a celor excepționale.” II. Totodată, în temeiul <i>Decretului nr. 1611/2024 privind aprobarea înființarea Ambasadei Republicii Moldova în Republica Kazahstan</i>, precum și a <i>Hotărârii Guvernului nr. 604/2024 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 959/2018 cu privire la aprobarea Nomenclatorului funcțiilor și coeficienților de ierarhizare pentru stabilirea indemnizațiilor de funcție pentru personalul instituțiilor serviciului diplomatic al Republicii Moldova peste hotare, a bazei de calcul pentru stabilirea indemnizațiilor de funcție, precum și a structurilor și efectivelor de personal ale acestora</i> se constată necesară ajustarea Listei misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale Republicii Moldova peste hotare,

prevăzută la Anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 697/2017, prin completarea acesteia cu poziția „Ambasada Republicii Moldova în Republica Kazahstan”.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În prezent, Republica Moldova nu dispune de o legislație specifică privind politica de asistență umanitară. Pentru a institui și formaliza un cadru adecvat, este necesară abilitarea unei autorități responsabile de coordonarea politicilor din acest domeniu.

În cadrul ședinței Consiliului de coordonare interinstituțională din 9 august 2024, s-a stabilit că MAE, în calitate de organ responsabil pentru implementarea politicii externe a statului și cu atribuții de coordonare a politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și a organelor administrației publice centrale implicate în acest domeniu, va conduce procesul de transpunere a legislației Uniunii Europene în ceea ce privește politicile de asistență umanitară.

Decizia s-a bazat pe recomandările Biroului pentru integrare europeană și ale Centrului de armonizare a legislației, care au evidențiat faptul că, în statele membre ale Uniunii Europene, responsabilitatea pentru domeniul asistenței umanitare revine ministerelor de externe și/sau agențiilor specializate din subordinea acestora, care gestionează cooperarea internațională pentru dezvoltare.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 595/2023 de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 697/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, a fost creat Serviciul cooperare internațională pentru dezvoltare în cadrul Direcției Integrare Europeană, având atribuții în coordonarea politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare.

Astfel, se propune ca subdiviziunea să fie responsabilă inclusiv de dezvoltarea și implementarea politicilor și programelor de asistență umanitară, permițând Republicii Moldova să instituționalizeze și să contabilizeze asistența umanitară oferită, să colaboreze cu toți actorii relevanți și partenerii internaționali și să asigure progresul în procesul de integrare europeană.

Totodată, ajustarea Anexei nr. 4 la actele normative citate de înființare a Ambasadei la Astana este impusă de necesitatea uniformizării cadrului normativ, în vederea eliminării discrepanțelor.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

I. Proiectul urmărește crearea cadrului instituțional și normativ necesar pentru ca Republica Moldova să poată gestiona eficient domeniul asistenței umanitare, conform angajamentelor asumate în relația cu Uniunea Europeană. Aceasta include transpunerea legislației UE relevante, precum Regulamentul (CE) nr. 1257/96 privind ajutorul umanitar și alte acte europene, care stabilesc standardele și principiile ce trebuie respectate în domeniu.

Obiectivul principal este consolidarea capacității MAE de a coordona și implementa aceste politici. În acest sens, se propune transformarea actualului Serviciu cooperare internațională pentru dezvoltare în Secția cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară în cadrul Direcției Cooperare cu Uniunea Europeană. Noua structură va fi responsabilă de elaborarea și coordonarea implementării politicilor și programelor de asistență umanitară, contribuind astfel la consolidarea capacităților instituționale necesare pentru furnizarea de asistență umanitară pe plan internațional.

II. Adițional, proiectul urmărește ajustarea listei misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale Republicii Moldova peste hotare la deciziile anterior adoptate (Decretul nr. 1611/2024, HG nr. 603/2024 și HG nr. 604/2024).

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

I. Prezentul proiect urmărește modificarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea MAE, prin includerea asistenței umanitare în domeniul de competență „coordonarea politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare”.

De asemenea, pentru îndeplinirea acestor noi competențe, se propune modificarea structurii și organigramei MAE prin transformarea subdiviziunii structurale existente în secție, cu majorarea numărului de unități de personal de la 2 la 4 și modificarea denumirii în „Secția Cooperare Internațională pentru Dezvoltare și Asistență Umanitară”, încadrându-se astfel în Norme privind instituirea subdiviziunilor interne ale autorității publice, aprobate prin anexa nr. 12 la HG nr. 201/2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Cele două unități de personal suplimentare vor fi redistribuite din cadrul Direcției Cooperare cu Uniunea Europeană, utilizând funcțiile vacante existente, astfel încât proiectul nu presupune creșterea efectivului-limită al aparatului central al MAE.

II. Adițional, proiectul urmărește includerea poziției „Ambasada Republicii Moldova în Republica Kazahstan” în Lista misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale Republicii Moldova peste hotare, prevăzută la Anexa nr. 4 la HG nr. 697/2017.

Intrarea în vigoare a proiectului la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova este justificată de necesitatea urgentă de a îndeplini angajamentele internaționale ale Republicii Moldova, în conformitate cu recomandările Comisiei Europene în cadrul procesului de aderare la Uniunea Europeană, așa cum este detaliat la punctul 2 din prezentul document, precum și de eliminarea lacunelor și contradicțiilor între actele normative. Această urgență este susținută de prevederile art. 56 alin. (1) și (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

I. În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au fost luate în considerare mai multe opțiuni alternative pentru a răspunde necesităților de coordonare a politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară.

Totuși, acestea nu au fost adoptate din următoarele motive:

1. *Menținerea structurii actuale fără modificări:* această opțiune ar fi continuat să limiteze capacitatea MAE de a gestiona eficient asistența umanitară, având în vedere că structura existentă nu permite integrarea adecvată a noilor competențe. Menținerea status quo-ului ar fi dus la stagnarea procesului de aliniere la standardele internaționale.
2. *Crearea unei subdiviziuni separate pentru asistența umanitară:* deși ar putea părea o soluție viabilă, aceasta ar putea duce la o fragmentare a politicilor de cooperare internațională, complicând coordonarea și colaborarea între diferitele domenii de asistență.
3. *Extinderea numărului de unități de personal peste cele 2 propuse:* o astfel de opțiune ar fi fost costisitoare și ar fi necesitat o majorare a efectivului-limită al aparatului central al MAE. Având în vedere contextul bugetar actual și angajamentele de eficiență financiară, s-a decis că majorarea numărului de

personal doar cu două unități ar fi o soluție mai sustenabilă.

În concluzie, opțiunile alternative au fost analizate, însă fiecare a fost considerată insuficientă în raport cu cerințele actuale și angajamentele internaționale. Propunerea de modificare a Regulamentului și transformarea Serviciului în Secția cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară reprezintă soluția optimă, având în vedere eficiența, sustenabilitatea și conformitatea cu standardele europene.

II. Opțiuni alternative referitor la uniformizarea cadrului normativ nu au fost examinate ca neavând alternative.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

I. Implementarea opțiunii recomandate în ceea ce privește asistența umanitară va avea următoarele efecte asupra sectorului public:

1. Clarificarea responsabilităților: includerea asistenței umanitare în cadrul cooperării internaționale pentru dezvoltare va contribui la clarificarea rolului MAE în gestionarea și coordonarea acestor tipuri de asistență, îmbunătățind astfel responsabilitatea instituțională;
2. Îmbunătățirea coordonării interinstituționale: proiectul va facilita colaborarea mai strânsă între MAE și alte ministere sau agenții care se ocupă de asistența umanitară, promovând o abordare integrată a gestionării resurselor în situații de urgență.
3. Mobilizarea resurselor: extinderea domeniului de competență poate duce la atragerea de fonduri suplimentare, atât din surse interne, cât și externe, ceea ce ar putea îmbunătăți capacitatea de reacție a sectorului public în situații de criză.
4. Creșterea capacității administrative: implementarea acestei modificări va necesita formarea personalului existent în cadrul MAE, ceea ce va contribui la dezvoltarea competențelor administrative și tehnice în gestionarea asistenței umanitare.
5. Eficiența în alocarea resurselor: o mai bună organizare a asistenței umanitare în cadrul cooperării internaționale pentru dezvoltare va putea îmbunătăți eficiența în alocarea resurselor, asigurându-se că ajutoarele ajung mai rapid și mai eficient la cei care au nevoie.
6. Provocări administrative: în același timp, integrarea asistenței umanitare în cadrul cooperării internaționale generează provocări administrative, inclusiv necesitatea ajustării reglementărilor interne și creării de noi fluxuri de lucru.

II. Punerea în aplicare a prevederilor prezentului proiect în ceea ce privește includerea Ambasadei RM în Republica Kazahstan în lista misiunilor diplomatice ale RM peste hotare va avea un impact benefic, asigurându-se claritatea privind structura sistemului instituțiilor serviciului diplomatic și legalitatea funcționării acestuia.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

I. Aprobarea proiectului nu va necesita cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat, costurile privind transformarea actualului Serviciu cooperare internațională pentru dezvoltare în Secția cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară fiind acoperite prin reorganizarea resurselor interne vacante pentru a susține crearea și funcționarea subdiviziunii responsabile de coordonarea politicilor de cooperare internațională pentru dezvoltare.

Conform estimărilor, costul anual pentru salarizarea celor două unități noi de personal din cadrul subdiviziunii se ridică la aproximativ 450.000 lei. Această sumă include salariul, precum și impozitele angajatului și angajatorului pentru doi consilieri în cadrul Secției cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară. Implementarea hotărârii de guvern se va realiza în limita alocațiilor bugetare anuale ale MAE.

De asemenea, este important de menționat că obiectul prezentului proiect nu reglementează volumul asistenței financiare care va fi acordată sub formă de asistență umanitară. Aceasta va fi estimată având la bază politicile elaborate de MAE în acest domeniu, după adoptarea legislației primare și secundare în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistență umanitară.

II. Cheltuielile ce țin de includerea Ambasadei Republicii Moldova în Republica Kazahstan în sistemul instituțiilor serviciului diplomatic, cu ulterioara înființare a acesteia, vor fi acoperite din contul resurselor bugetului de stat și în limita alocațiilor financiare anual aprobate MAE.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Potrivit prevederilor art. 20 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale art. 9 al Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a MAE <https://mfa.gov.md>, la compartimentul: Transparență/Proiecte de decizii/acte normative și pe portalul www.particip.gov.md, care poate fi vizualizat prin accesarea link-urilor: [Proiecte de decizii/acte normative | Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Moldova \(gov.md\)](#) și [Anunț privind inițierea elaborării proiectului Hotărârii de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 697/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe | Particip.gov.md](#).

De asemenea, conform art. 32 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul urmează a fi supus avizării și consultărilor publice, cu expedierea acestuia părților interesate.

7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu art. 36 - 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul hotărârii va fi supus expertizei juridice și expertizei anticorupție.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție și juridice urmează a fi inclusă în sinteza obiectivelor și propunerilor/recomandărilor urmare a recepționării rapoartelor din partea instituțiilor emitente.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

I. Modificările propuse la Hotărârea Guvernului nr. 697/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova,

2017, nr. 329, art. 802), nu vor necesita acțiuni suplimentare de încorporare a acestora în cadrul normativ existent.

Ulterior instituirii, subdiviziunea specializată va elabora cadrul normativ necesar pentru transpunerea în primul rând a Regulamentului (CE) nr. 1257/96 al Consiliului din 20 iunie 1996 privind ajutorul umanitar. Următoare etapă va fi elaborarea documentelor de politici în alinire cu tendințele OCDE în materie de asistență oficială pentru dezvoltare, inclusiv asistență umanitară, ceea ce va asigura că legislația este flexibilă și adaptabilă la viitoarele oportunități de finanțare și parteneriate internaționale, permițând statului să evolueze ca un furnizor de asistență credibil și eficient.

II. Pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ în partea ce privește Ambasada Republicii Moldova în Republica Kazahstan, urmează a fi elaborat un proiect de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 987/2003 despre aprobarea Regulamentului privind activitatea administrativ-financiară a instituțiilor serviciului diplomatic al Republicii Moldova pe teritoriu.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

I. Pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ referitoare la asistență umanitară, MAE urmează să întreprindă următoarele măsuri:

1. reorganizarea resurselor interne: identificarea și redistribuirea resurselor interne vacante pentru a modifica subdiviziunea responsabilă de coordonarea politicilor de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară și aprobarea statelor de personal ajustate;
2. formarea personalului: asigurarea formării și instruirii personalului angajat în noua subdiviziune, pentru a-i pregăti să îndeplinească responsabilitățile specifice acestui domeniu;
3. elaborarea reglementărilor interne: stabilirea procedurilor interne care să reglementeze funcționarea subdiviziunii, inclusiv comunicarea și coordonarea cu alte ministere și agenții;
4. elaborarea actelor legislative, normative și de politic: MAE va elabora proiectele actelor menționate atât pentru a asigura transpunerea legislației UE și pentru a reglementa mecanismul de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, cât și pentru a dezvolta politicile și strategiile relevante;
5. cooperarea interinstituțională: urmează a fi consolidată colaborarea cu alte ministere, agenții guvernamentale și organizații internaționale, pentru a asigura o abordare integrată a asistenței internaționale.

II. Pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ în partea ce privește Ambasada Republicii Moldova în Republica Kazahstan, urmează a fi întreprinse acțiuni de înființare și deschidere a misiunii, precum: identificarea persoanei care va îndeplini acțiuni premergătoare deschiderii ambasadei, coordonarea cu statul de reședință a acțiunilor necesare de identificare a sediului misiunii, selectarea personalului misiunii etc.